

Kursbeskrivning

Forskningsetik

7,5 hp, forskarnivå, helfart

Kurskod: UB30045

Våren 2024

Kursansvarig	Anna Palmer	anna.palmer@buv.su.se
Kursadministratör	My Bodell	my.bodell@buv.su.se
Lärare	Mats Börjesson Linnea Bodén Anna Palmer Rickard Jonsson Sara Belfrage	mats.borjesson@buv.su.se linnea.boden@buv.su.se anna.palmer@buv.su.se rickard.jonsson@buv.su.se sara.belfrage@su.se
Examinator	Anna Palmer	anna.palmer@buv.su.se

Allmänt om kursen

I denna kursbeskrivning får du information om kursens innehåll, upplägg och examinationer samt praktisk information kring kursen. Kursbeskrivningen utgår från och relaterar till kursplanen (se kurshemsidan).

Kursen kan läsas av studerande inom forskarutbildning.

I den här kursen behandlas forskningsetiska överväganden gällande planering, genomförande och analys i relation till forskning om och med barn och unga. Kursen behandlar både forskningsetiska lagar, riktlinjer och policy och kunskap om genomförande och praktiskt förhållningsätt i forskningsarbetet. Genom att relatera till olika historiska och nutida exempel från litteratur, film och forskningsprojekt ges insikt i tänkbara etiska dilemman och möjlighet till reflektion. Forskningsetikens relation till teori och metod behandlas också och den forskarstuderande ges möjlighet att reflektera över den egna forskningsuppgiften samt eventuell etikgranskningsansökan.

Kursen ges på distans med verktyget Zoom, se nedan.

Kurshemsida

Alla forskarkurser vid Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen har en egen kurshemsida där du finner viktig information om kursen. Kursplanen och litteraturlistan publiceras senast 2 månader innan kursstart, medan schema och kursbeskrivning publiceras senast 1 månad innan kursstart. Du söker fram respektive kurshemsida på www.buv.su.se/utbildning/kurshemsidor Mer information om kursen liksom kommunikation under kursens gång finner du på en kurssida i lärplattformen Athena. Kurssidan blir tillgänglig när du har registrerats på kursen.

Kursens innehåll

Kursen tar utgångspunkt i forskningsetiska lagar, policy och riktlinjer för forskning om och med barn och unga. I kursen relateras dessa riktlinjer till den forskarstuderandes egna forskningsstudier, andras forskningsstudier samt historiska och nutida exempel på barnforskning i litteratur, film och media. Kursen relaterar forskningsetik till teori, metod och ger den forskarstuderande möjlighet att formulera, analysera och problematisera forskningsetiska dilemman. Genomgående behandlas frågor om hur forskning med barn planeras och genomförs och forskareetik i det akademiska hantverket, reflektion och analys i relation till forskningsuppgiften.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs förväntas den forskarstuderande kunna urskilja, formulera och kritiskt diskutera forskningsetiska dilemman:

- i egna forskningsstudier,
- i andras forskningsstudier,
- i val av teori och metod, samt
- relatera detta till gällande forskningsetiska riktlinjer och litteratur.

Undervisning

Kursens arbetsformer är seminarier och föreläsningar samt individuellt arbete. Kursen följer Stockholms universitets språkpolicy vilket innebär att svenska och engelska fungerar som parallella vetenskapsspråk. Vissa föreläsningar erbjuds som digitala resurser på lärplattformen.

Kursens arbetsformer

Kursen ges under fem heldagsseminarier under perioden 21/3 till 2/5 2024 med lärarledd undervisning samt däremellan enskilt arbete. Seminariedagarna leds av en lärare som leder diskussioner, grupparbeten och andra uppgifter utifrån läst litteratur. Varje seminariedag förbereds av den forskarstuderande genom att ta del av inspelade inläsning, läsa in litteratur, samt att genomföra uppgifter som delas ut av läraren i förväg, i grupp eller individuellt.

Schema och litteratur

Kursen löper över knappt fem veckor på heltid våren 2024. Campus och distans: Till samtliga seminarier har vi bokat lokal på BUV. Några seminarier ges vis Zoom, information, schema och länkar finns på Athena.

Obligatorisk närvaro

Seminarier är obligatoriska. Frånvaro kan delvis kompenseras enligt instruktioner av kursansvarig lärare.

Examinationer och uppgifter

Efter varje seminarium skriver den forskarstuderande ett kort PM på 1–2 sidor som postas på Athena (en sida där alla kan läsa allas) senast fredag i varje kursvecka. Detta PM ska innehålla reflektioner kring veckans seminarium/innehåll/läsning i relation till det egna projektet och läst litteratur. Avslutande PM om max 2500 ord postas på Athena efter avslutad kurs. Uppgiften är att problematisera och diskutera det egna forskningsprojektet utifrån etik, teori, metod, regelverk samt kurslitteratur och föreläsningar/seminarium.

Schema och innehåll (litteratur se Athena)

Vecka 13

Seminarium 1: måndag 25 mars 13.00-16.00: Introduktion till kursen: Anna Palmer

Innehåll: Introduktion till forskningsetik och forskareetik, med fokus på särskilda etiska riktlinjer för forskning som avser människor samt specifika etiska riktlinjer gällande barn och unga. Doktorander vid BUV deltar och berättar om processerna med etikprövningsansökan.

Seminarium 2: onsdag 27 mars 13.00-16.00: Historiska perspektiv på forskningsetik: Mats Börjesson

Innehåll: Kurstillfället handlar om relationen mellan forskning, etik och politik, i nutid och historiskt med särskilt fokus på forskning om och med barn. Exempel på forskningsprojekt som genomförts i historien, exempelvis Milgrams experiment och Vipeholmsundersökningarna, presenteras och diskuteras under seminariet. Seminariet ger tillfälle till fördjupande diskussioner och reflektioner om etik i relation till vad vetenskapen kan göra anspråk på och vilka olika typer av debatter som kan uppstå när den 'vill veta'.

Torsdag 28 mars (fredag helgdag): inlämning av PM 1

Vecka 14

Seminarium 3: onsdag 10 april

DEL 1: 10-12 i BUV:s aula: Föredrag av Kristina Gustavsson, etnolog som sitter i EPM.

DEL 2: 13.00-16.00 Rickard Jonsson, Anna Palmer och Sara Belfrage från SU forskningsservice leder en diskussion om forskningsetik.

Forskningsservice svarar på frågor och diskuterar forskningsetik utifrån SU:s policy.

Presentation av internt etiskt arbete inom Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen.

Fredag 5 april: inlämning PM 2

Vecka 15

Tisdag 9 april 13-16: Besök på Etnografiska museet, uppgift att lösa individuellt eller i grupp, se instruktioner på Athena.

Fredag 12 april: Inlämning PM 3

Vecka 16

Seminarium 4: torsdag 18 april 13.00-16.00: Att vara barn i forskning: forskningsetiska erfarenheter från ett vetenskapligt projekt genomfört i förskolan: Linnea Bodén

Innehåll: Kurstillfället behandlar barns upplevelser av att delta i forskningsprojekt och olika etiska aspekter och dilemman i relation detta. Under kurstillfallets första del får deltagarna möjlighet att diskutera metodologiska och teoretiska ställningstaganden samt forskningsetiska frågor utifrån beskrivningar av forskning som något som görs *på*, *om*, *med*, *för* och/eller *av* barn. Kurstillfallets andra del utgörs en workshop under vilken deltagarna får möjlighet att utforska etiska aspekter av vad det kan innebära att vara barn i ett specifikt forskningsprojekt. Kurstillfället förbereds genom att ta del av en förinspelad föreläsning om barn i forskning, samt genom att skriva en kreativ text (500 ord) som fokuserar på forskningsetiska aspekter av vad det skulle kunna innebära att vara barn i den

forskarstuderandes eget doktorandprojekt. Texten inleds med orden ”Jag är XX (0-18) år och deltar i ett forskningsprojekt...”

Fredag 19 april: inlämning av PM 4

Vecka 17

Eget arbete med kursrapporten

Vecka 18

Seminarium 5: måndag 29 april 10.00-14.00: Avslutning, redovisning och summering: Anna Palmer

Kurslitteratur

Kurslitteraturen anges i kurslitteraturlista på kurshemsidan samt specificeras som Läsanvisningar på Athena.

Närvaro

För att kunna genomföra examinationsuppgifterna krävs aktiv närvaro vid samtliga föreläsningar och seminarier.

Examinationsuppgifter

Kursen examineras på följande vis:

Examination 1

Aktivt deltagande med inlägg av PM efter varje seminarieomgång, postas varje fredag på Athena.

Examination 2

Deltagarna examineras genom ett individuellt PM om max 2500 ord (1½ radavstånd, 12 punkter). Uppgiften är att urskilja, formulera och kritiskt diskutera forskningsetiska dilemman i egna och andras forskningsstudier samt relatera detta till gällande forskningsetiska riktlinjer och litteratur.

Problematisera och diskutera det egna forskningsprojektet utifrån etik, teori, metod, regelverk samt kurslitteratur och föreläsningar/seminarium.

Inlämning: PM:et insändes digitalt till kursansvarig senast 10 maj.

Referenssystem: APA eller annat vedertaget system. Examinationer ska vara rättade senast 15 arbetsdagar efter inlämningsdatum.

Betygsskala och betygskriterier

Individuell skriftlig sammanställning (tvågradig betygsskala G-U)

G. Godkänd. Bra: uppgifterna är genomförda på ett bra sätt

Den studerande kan i text och muntligen uppvisa fördjupade kunskaper om forskningsetik och kan urskilja, formulera och kritiskt diskutera forskningsetiska dilemman i egna, och andras,

forskningsstudier, i val av teori och metod, samt relatera detta till gällande forskningsetiska riktlinjer och litteratur.

U. Underkänd. Otillräckligt: uppgifterna är helt otillräckligt genomförda

Den studerande uppnår inte ett skriftligt och/eller muntligt uppvisande av en fördjupad kunskap om forskningsetik och kan inte urskilja, formulera och kritiskt diskutera forskningsetiska dilemman i egna, och andras, forskningsstudier, i val av teori och metod, samt relatera detta till gällande forskningsetiska riktlinjer och litteratur.

Omexamination

Forskarstuderande som inte har godkänts har möjlighet att komplettera inlämnat underlag.

Regler och rättigheter

Under www.su.se/regelboken finns en sammanställning av beslut som omfattar studenters rättigheter och skyldigheter. Det ingår i ditt ansvar som student att känna till de regler som finns för studier, examination och för att vistas i lokaler och utnyttja resurser. Alla anställda och studenter vid Stockholms universitet ska behandlas lika och bemötas med respekt oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Även under verksamhetsförlagd utbildning gäller detta, en arbetsgivare får inte diskriminera den som hos arbetsgivaren söker eller fullgör praktik, 2 kap. 1 § p. 3 diskrimineringslagen. Läs mer om lika rättigheter och möjligheter på www.buv.su.se eller www.su.se/jamlikhet Disciplinära åtgärder vidtas mot student; som med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas, som stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen, som utsätter en annan student eller en arbetstagare vid universitetet för sådana trakasserier eller sexuella trakasserier som avses i 1 kap. 4 § diskrimineringslagen (2008:567)

Fusk, plagiat och självplagiering

Det är givetvis tillåtet att citera andra källor, eller egna tidigare arbeten, men såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt utan att ange källan är förbjudet. Det betraktas som plagiat. Att använda sig av egna texter som tagits fram i ett annat sammanhang utan korrekt referensgivning betraktas som självplagiering. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras text så att du får den att framstå som din egen. Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet eller en studiekamrats hementamen. Vid Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen används textjämförelseverktyget Urkund för att kontrollera inlämnade texter. När du som student lämnar in arbeten motsvarar det ett godkännande från din sida att arbetet får köras igenom universitetets textjämförelseverktyg. Plagiat av andras eller egna texter är otillåtet fusk och blir alltid föremål för ett disciplinärende, som kan leda till avstängning. Lärare är skyldiga att anmäla grundad misstanke om fusk och plagiat till prefekt.

Övrig information

Studentinflytande och utvärdering

Inom ramarna för kursens mål, kurslitteratur, upplägg och examination finns möjlighet att påverka arbetsformer och innehåll. Efter avslutad kurs får du en kursvärdering som vi uppskattar att du besvarar. Svaren från kursvärderingen sammanställs i en kursrapport som ligger till grund för fortsatt utveckling av kursen. Det finns ett studentråd vid Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen som arbetar med studiebevakning, studenträttigheter, studiemiljö och studiesociala frågor. Studentrådet utser också studeranderepresentanter till olika beslutande och beredande organ. Läs mer på www.buv.su.se/studentrad

Stöd i studierna

Studie- och språkverkstaden erbjuder hjälp kring studievanor, att tala inför grupp, skrivuppgifter, studieteknikkurs för studenter med dyslexi m.m. De erbjuder föreläsningar, seminarier, kurser eller individuell hjälp. Läs mer på www.su.se/sprakverkstad Om du har en varaktig funktionsnedsättning och behöver stöd under din utbildningstid ska du i god tid kontakta samordnaren för studenter med funktionsnedsättning på Studentavdelningen vid Stockholms universitet: studentstod@su.se. Meddela även kursansvarig inför kursstart vilken anpassning du är i behov av så att det finns möjlighet att ordna med det praktiska i tid. Mer information finns på www.su.se/utbildning/studera-med-funktionsnedsattning.

Studentförsäkring

Du är försäkrad under den tid du är på universitet och under resan till och från universitetet samt om du är på praktik. Studentförsäkringen är en statlig olycksfallsförsäkring som inte kostar något (www.gratisstudentforsakring.se). Om du råkar ut för en personskada, anmäl det via www.su.se/samir

Mitt universitet

Genom att logga in på mitt.su.se kan du:

- se schemat för de kurser du är registrerad på
- komma åt din kurssajt via universitetets lärplattform Athena
- se dina betyg och registreringar samt skriva ut intyg
- aktivera universitetskontot och beställa ett universitetskort som behövs
- för användning av Stockholms universitetsbibliotek, kopianortjänsten Printomat m.m.
- För att du ska kunna ta del av viktig information om dina studier behöver vi ha aktuella kontaktuppgifter till dig. Ändra din e-postadress under <https://kontohantering.su.se> och <https://minastudier.su.se>